

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT
PEDAGOGIKA INSTITUTI**

“Tasdiqlayman”
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
M. Ibragimov
2025- yil «28» *iyun*

TIL ASPEKTLARI AMALIYOTI
fani bo‘yicha

SILLABUS

(1-kurslar uchun)

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar

Ta‘lim sohasi: 110000 – Pedagogika

Ta‘lim yo‘nalishi: 60110900 – Xorijiy tili va adabiyoti (Ingliz tili)

NUKUS – 2025

Fan/modul:	TIL ASPEKTLARI AMALIYOTI
Fan/modul turi:	Majburiy fan
Fan/modul kodi:	TAA112314
Yil:	2025-2026
Semestr:	1-2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	270
Ma'ruza	-
Amaliy mashg'ulotlar	108
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Mustaqil ta'lim	162
Kredit miqdori:	9
Baholash shakli:	Imtihon
Kurs tili:	Ingliz,rus,o'zbek

1. Fan/modulning maqsadi (MM)

Fanni o'qitishdan maqsad – Talabalarda o'rganilayotgan xorijiy tilning asosiy aspektlari – fonetika,leksika,grammatika va sintaksis bo'yicha amaliy ko'nikmalarni shakllantirish, nutqda ulardan to'g'ri va maqsadli foydalanishni ta'minlash hamda talabalarning lingvistik va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish va mustahkamlashdan iborat.

Fanning vazifasi – leksik, grammatik va fonetik ko'nikmalarni shakllantirish,kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish,tilni kontekstda qo'llashni ta'minlash va ingliz tilidagi grammatik qoidalarni hayotiy,akademik va kasbiy vaziyatlarda to'g'ri qo'llash ko'nikmasini rivojlantirish.

2. Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

Talabalarga o'rganilayotgan chet tilida o'qish, tinglab tushunish, gapirish va yozish ko'nikmalari, o'zining til ko'nikmalarini rivojlantirish borasidagi faoliyatini baholay olish va refleksiya ko'nikmalariga, og'zaki va yozma nutq amaliyoti bo'yicha tasavvur, bilim, malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishi, tinglab tushunish, so'zlashish, o'qish va yozish ko'nikmalarini axborot qabul qilish va yetkazish uchun amalda qo'llay olish va o'z kamchiliklarini aniqlash va ularni kommunikativ topshiriqlar vositasida tuzata olishni o'rgatishdan iborat.

3. Ta'lim natijalari (TN)

TN1	til aspektlarini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalarni tatbiq qilish uchun zarur bo'ladigan bilim va ko'nikmalarni egallab olish;
TN2	til aspektlarini darslarida zamonaviy ta'lim vositalardan foydalanishni o'rganish;
TN3	zamonaviy talablar asosida til aspektlarini darslarini samarali tashkil qilishni bilish;
TN4	Grammatika va diskurs kategoriyalarining matnda qullanilishini urganish V

TN5	til aspektlarini fanini o'qitishda qo'llaniladigan zamonaviy yondashuvlar va innovatsion texnologiyalardan xabardor bo'lish;V
TN6	til aspektlarini o'qitishda qo'yiladigan hozirgi zamon talablarini bilish;
TN7	til aspektlarini fanining mazmuni, vositalari, metodlari va shakllarining uzviyligi va izchilligini ta'minlashni bilish;
TN8	mashg'ulotlarda ta'lim resurslaridan samarali foydalanishni bilish;
TN9	o'qitish mazmuniga oid axborotlarni qayta ishlash, umumlashtirish va o'quvchilarga yetkazish ko'nikmalariga ega bo'lishi;
TN10	til aspektlarini darslarida zamonaviy innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashni bilishi;
TN11	til aspektlarini darslariga qo'yiladigan zamonaviy talablar asosida darslarni tashkil etish malakalariga ega bo'lishi;
TN12	zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalardan kasbiy faoliyatda foydalanishni bilishi;
TN13	til aspektlarini qo'llanishi bo'yicha tadqiqotlaridan xabardor bo'lish;
Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy grammatika asoslari (amaliy) (A) I –semester	
A1	Introduction to the course. Auxiliary verb "to be", "to have"
A2	Modal verbs: <i>will, would</i>
A3	Modal verbs: <i>can, could, be able, must, should, ought.</i>
A4	Numerals.
A5	Articles. Definite and indefinite articles
A6	Question formation
A7	Types of sentences: Simple, compound and complex
A8	Word order
A9	Sentence structure. Description, definition, information
A10	Linking words
A11	Conjunctions
A12	Word formation
A13	Parts of speech (Noun)
A14	Verb
A15	Gerund and infinitive
II-Semestr	
A16	Adjectives and adverbs
A17	Verb tenses. Present Simple and Present continuous
A18	Present Perfect and Present Perfect continuous
A19	Past simple and past continuous
A20	Past Perfect and Past Perfect continuous
A21	Future Simple and Future continuous
A22	Future perfect and future perfect continuous
A23	Active and Passive voice
A24	Reported speech
A25	Conditional sentences (Zero and first conditional)

A5	Countries, nationalities and languages. National Identities of Uzbekistan and English-speaking countries
A6	The use of color related idioms. Synonyms, antonyms and homonyms
A7	Varieties of English (British and American English)
A8	Slangs and jargons
A9	Use of phraseological units in different variants of English
A10	Food around the world and eating habits. Topic-based activities
A11	Food related idioms and proverbs
A12	Speech etiquette and table manners
A13	Health and Medicine(Illness and disease)
A14	Topic based idioms and activities
A15	Revision and Extension
II-semester	
A16	Family Values (Types of family)¹
A17	Human Feelings and actions. Friends and relations.
A18	Idioms describing feelings and mood. Positive and negative qualities
A19	Education. Use of vocabulary related to the topic
A20	Idioms and expressions related to education, students' life
A21	Education system of UK and Uzbekistan. Concession and Contrast
A22	Environment. What's your choice: city and country life
A23	Words referring to features of environment
A24	Technology and inventions. Topic based vocabulary and activities
A25	Abbreviations and Acronyms
A26	Homophones²
A27	Revision and Extension

Til aspektlarini o'qitish amaliyotidan mustaqil ta'lim mavzulari (MT)
I-II SEMESTR 162 soat

Auditoriyadan tashqari vaqtda bajariladigan mustaqil ishlar

Grammatik strukturalar (sodda, murakkab va qo'shma gaplar va h.k.) ni muloqotda qo'llash, strukturalarni farqlay olish, ularni og'zaki va yozma nutqda to'g'ri ishlatish, o'rganilayotgan til grammatikasi model va strukturalarining o'ziga xos xususiyatlarini ajrata olish va ularni o'zlashtirish uchun o'z ona tili tizimi bilan taqqoslash.

Iborahamda og'zakinutqda qo'llaniladigan so'zlarning ko'chmavato'g'rimanosinibilishivato'g'ri qo'llash, lug'at boyligini oshirish uchun manbalar (lug'atlar, registrlar, so'z ko'rsatkichlarivaboshqalar),

- ¹ <https://wikis.mit.edu/confluence/display/ESLSE/Vocabulary>
- ² <https://wikis.mit.edu/confluence/display/ESLSE/Vocabulary>

to'g'ri manosini bilishi va to'g'ri qo'llash, lug'at boyligini oshirish uchun manbalar (lug'atlar, registrlar, so'z ko'rsatkichlari va boshqalar), frazeologik birliklar, fe'llardan foydalanish.	
So'z yasashining o'ziga xos xususiyatlari, qisqartma so'zlar, so'z birikmalar bilan ishlash.	20
Qarindosh va bir oilaga mansub so'zlar, professional va akademik terminologiya, kontekstga mos bo'lgan hamda korpus-analiz bazasidagi so'zlardan foydalanib situaciya tuzish.	30
Turli janrlarning o'ziga xos xususiyatlari (masalan, ilmiy-ommabop asarlar, gazeta maqolalari, badiiy adabiyot va b.) O'zaro leksik munosabat (lingvistik omillarning qo'llanilishi)	20
Matnda so'zlar mutanosibligi, rasmiy, norasmiy, maxsus matnlarni qo'llay olish.	10

Asosiy adabiyotlar

1. Muharram Alimova, Zamira Abdujabbarova, Zubaydullo Rasulov, Til aspektlari amaliyoti (Kommunikativ grammatika). Buxoro: Durдона, 2021 K-53668
2. Sharifa Turdaliyaevna Karimova, Z.Sh.Yariyeva. Til aspektlari amaliyoti (ingliz tili va adabiyoti). Toshkent, 2024. K-58201
3. Bakiyeva G., Raxmanova M., Turgunova Sh. Language aspects: vocabulary Toshkent; Zebo print; 2021. K-54152
4. Murphy Raymond. English grammar in Use. USA; Cambridge university press; 2023 K-55720

Qo'shimcha adabiyotlar

5. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisitagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, № 11.
6. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda.
7. Ruth Gairns, Stuart Redman, (2009) Oxford Word Skills, Oxford, OUP
8. Vince M., (2011) First Certificate Language Practice (English Grammar and Vocabulary).4th edition. Macmillan. (1-kurs)

Axborot manbalari:

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.ziyonet.uz
4. www.edu.uz
5. tdpu.intranet.ped

Talabning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda qo'yidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baxo olish uchun talabning bilim darajasi ko'yidagilarga javob berishi lozim:

fanning mohiyati va mazmunini to'lik yoritib olsa;

fundagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;

fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;

fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etib olsa;

berilgan savollarga aniq va lunda javob berib olsa;

konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;

mustaqil topshiriqlarni to'lik va aniq bajargan bo'lsa;

fanga tegishli Qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;

fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;

tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi qo'yidagilarga javob berishi lozim:

fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fundagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;

fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;

fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;

fan bo'yicha berilgan savollarga tugri javob berib olsa;

fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;

fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;

fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;

fundagi mavzularni to'g'ri doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'ymas;

bayon qilish ravon bo'lmasa;

fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;

fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi xollarda talabning bilim darajasi konikarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik kurilmagan bo'lsa;

fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;

fan bo'yicha matnlarni boshkalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;

fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;

g) quyidagi xollarda talabning bilim darajasi konikarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik kurilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir xech kandy tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshkalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l kuyilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Dastur muallifi:	B.Tursinbaev.- Ajiniyoz nomidagi NDPI "Ingliz tili va adabiyoti" assistant oqitvchi
E-mail:	mr.bakhtiyar81@gmail.com
Tashkilot:	Nukus davlat pedagogika instituti ingliz tili va adabiyoti kafedrası
Taqrizchilar	Koyshekenova Tatyana- Ingliz tili va adabiyoti kafedrası katta o'qituvchisi Dawletmuratova Xurziya- Ingliz tili va adabiyoti kafedrası katta o'qituvchisi

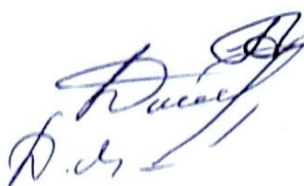
Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2025-yil 28-
iyun
11- sonli yigilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Ingliz tili va adabiyoti" kafedrasining 2025- yil 25-
iyun
11-sonli bayoni bilan maqullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshligi:

Fakultet dekani:

Kafedra mudiri:

A.Abdiev

I.Dilmanov

D.Mamirbaeva